

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เรื่อง ชื่อผลงาน และค่าโครงผลงานของผู้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๑/ว ๑๔๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้ประกาศชื่อผลงานและค่าโครงผลงานของผู้ขอเข้ารับการประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ และกำหนดเวลาเพื่อเปิดโอกาสให้มีการทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอประกาศชื่อผลงานและค่าโครงผลงานของนายพลัญช์ ศุภารา นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๗ ผู้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการ สังกัดและตำแหน่งเลขที่เดิม ประกอบด้วย

๑. ผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

เรื่อง การจัดทำความเห็นเกี่ยวกับทบทวนกฎหมาย กฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย ตำแหน่งเลขที่ ๑๕๗ ผู้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการ สังกัดและตำแหน่งเลขที่เดิม ประกอบด้วย

๒. ผลงานที่เป็นข้อเสนอแนะคิดในการปรับปรุงหรือพัฒนา

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษผู้เสียหายในคดีอาญาโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ หากมีผู้ประสงค์ทักท้วงให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศ หากครบกำหนดดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดทักท้วง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายบุญเกื้อ สมนึก)

เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เค้าโครงผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ
ตำแหน่งประเภทวิชาการ
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ชำนาญการ

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน นายพลภูรุษ ศุภารห

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นิติกร ระดับ ปฏิบัติการ

๑. ข้อผลงาน การจัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเอียด
สิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระบบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบ
นักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๑

๒. บทนำ / สภาพปัจจุบันหรือความสำคัญของเรื่อง

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้สามารถบรรลุภารกิจตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) หน้าที่และอำนาจ
ประการหนึ่งที่สำคัญ คือ การเสนอแนะให้แก้ไขและปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่งทางปกครองที่ไม่
สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนี้) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจตามประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ
ภายในและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า จัดทำเอกสาร วารสาร บทความทางวิชาการ
ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานคดีและอื่น ๆ โดยผู้เข้ารับการประเมินได้รับมอบหมายให้จัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติ
ของกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเอียดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระบบ
กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ว่าอาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน
หรือไม่ ผู้เข้ารับการประเมินดำเนินการศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกำหนด
ประเด็นการพิจารณาและจัดทำความเห็นเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งจากการศึกษา
ผู้เข้ารับการประเมินมีความเห็นว่า ระบบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล
เพราฯเหตุแห่งการนับถือศาสนาและเป็นการละเอียดเสรีภาพในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามที่
รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงขัดต่อหลักความเสมอภาค และได้นำเสนอความเห็นต่อ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว
มีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้เข้ารับการประเมิน และมีมติให้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการ
พิจารณาการตรวจสอบการละเอียดสิทธิมนุษยชนในกรณีดังกล่าว ต่อไป

๓. หลักวิชาการ / แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

หลักวิชาการ แนวความคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ที่ใช้ในการดำเนินการการจัดทำความเห็น เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง ที่เป็นการลงทะเบียนสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบด้วย ปฏิญญาสาคล ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะห่วงประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิฯ พ.ศ. ๒๕๐๕ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ ความเห็นทั่วไปของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (Human Rights Committee; CCPR) หลักนิติรัฐ หลักความมั่นคงแห่งนิติฐานะ หลักความเสมอภาค หลักความพอดี หลักความเป็นกลางทางศาสนา หลักการจัดทำบริการสาธารณะ แนวคิดเกี่ยวกับนิติบุคคล มหาชน แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นต้น

๔. สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๑ สรุปสาระสำคัญ

ในการดำเนินการการจัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง ที่เป็นการลงทะเบียนสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้เข้ารับการประเมินได้ดำเนินการศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกำหนดประเด็นการพิจารณาโดยได้นำหลักวิชาการและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องข้างต้นมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำความเห็นโดยมีความเห็นว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราเดทุแห่งการนับถือศาสนาและเป็นการลงทะเบียนเสรีภาพในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงขัดต่อหลักความเสมอภาค จึงได้จัดทำบันทึกความเห็นทางกฎหมายต่อกรณีดังกล่าวเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงเลขานุการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณา โดยที่ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเสนอเรื่องและพ้องคดีต่อศาล ๑ (ในขณะนี้) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนี้) เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้เข้ารับการประเมิน แต่เนื่องด้วยขณะนี้มีเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการลงทะเบียนสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในประเด็นข้อเท็จจริงอันเกิดจากการบังคับใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีมติให้นำความเห็นทางกฎหมายของผู้เข้ารับการประเมินไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตรวจสอบคำร้องซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนซึ่งได้รับมอบหมายในขณะนั้นต่อไป

การจัดทำความเห็นทางกฎหมายในกรณีนี้ จึงเป็นการดำเนินการที่ผู้เข้ารับการประเมินเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณาว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกฎหมายที่กระทบต่อหลักสิทธิมนุษยชนอย่างไร อันนำไปสู่การมีข้อเสนอในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน อันเป็นหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๙ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และมาตรา ๒๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ อีกทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีมติให้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกรณีดังกล่าว ต่อไป

๔.๒ สรุปขั้นตอนการดำเนินการ

๔.๒.๑ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนี้) ได้มอบหมายให้กลุ่มงานเสนอเรื่องและฟ้องคดีต่อศาล ๑ (ในขณะนี้) ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามความเคลื่อนไหวของกฎหมายร่างกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่งที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน ตามแผนยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน สื่อสาร เกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย รวมทั้งผลงานสำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อสาธารณะอย่างถูกต้องและทั่วถึง กลยุทธ์ที่ ๔.๒ การพัฒนา글ไก ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และชี้แจงแสดงท่าทีตอบสนองต่อปัญหาและสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่สำคัญอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยผู้อำนวยการกลุ่มงานเสนอเรื่องและฟ้องคดีต่อศาล ๑ (ในขณะนี้) ได้มอบหมายให้ผู้เข้ารับการประเมินดำเนินการติดตามความเคลื่อนไหวของกฎหมายร่างกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่งที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน

๔.๒.๒ ผู้เข้ารับการประเมินดำเนินสำรวจและติดตาม ร่างกฎหมาย กฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนจากกิจกรรมการเผยแพร่กฎหมาย ร่างกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง โดยหน่วยงานต่าง ๆ เช่น จาการะการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น เมื่อผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน จึงได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อดำเนินการจัดทำความเห็นทางกฎหมายเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการกลุ่มงานเสนอเรื่องและฟ้องคดีต่อศาล ๑ (ในขณะนี้) เพื่อพิจารณา

๔.๒.๓ เมื่อผู้อำนวยการกลุ่มงานเสนอเรื่องและฟ้องคดีต่อศาล ๑ (ในขณะนี้) พิจารณาบันทึกความเห็นทางกฎหมายในกรณีดังกล่าวของผู้เข้ารับการประเมินและเห็นชอบตามความเห็นของผู้เข้ารับการประเมิน จึงได้เสนอให้ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนี้) พิจารณาความเห็นดังกล่าวเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบต่อไป

๔.๒.๔ เมื่อผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนี้) เห็นชอบตามความเห็นของผู้เข้ารับการประเมินว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีประเด็นกระทบต่อสิทธิมนุษยชน จึงได้เสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณาความเห็นดังกล่าว โดยเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบให้เสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔.๒.๕ ผู้เข้ารับการประเมินเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านบริหาร ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อเสนอบันทึกความเห็นทางกฎหมายว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน ในประเด็นเกี่ยวกับเสรีภาพในการแต่งกายตามหลักศาสนาของนักเรียนมุสลิมในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วัด อันต้องด้วยข้อ ๑๒ วรรคสองของระเบียบดังกล่าว ตามที่ผู้เข้ารับการประเมินเสนอแนะ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติอยู่ระหว่างการตรวจสอบเรื่องรองรับเรียนในประเด็นเดียวกับความเห็นของผู้เข้ารับการประเมิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนั้น) จัดส่งความเห็นทางกฎหมายต่อระเบียบดังกล่าวไปยังสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำรวจเรื่องดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

๔.๒.๖ ผู้เข้ารับการประเมินได้จัดทำหนังสือส่งบันทึกความเห็นเสนอผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนั้น) เพื่อส่งบันทึกความเห็นดังกล่าวให้สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

นายพลสัญญา ศุภารา ผู้เข้ารับการประเมินเป็นผู้ดำเนินการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เพียงผู้เดียว ในสัดส่วน ๑๐๐ %

๖. ผลงานในส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ผู้เข้ารับการประเมินได้ดำเนินการในทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้องดังที่ได้ระบุไว้แล้วในข้อ ๔.๒ ขั้นตอน การดำเนินการข้างต้น

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

ผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจนเสร็จสิ้นกระบวนการในการจัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีดังต่อไปนี้

๗.๑ ผู้เข้ารับการประเมินดำเนินการจัดทำบันทึกความเห็นทางกฎหมายต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ว่าผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งเห็นด้วยกับความเห็นของผู้เข้ารับการประเมินและให้เสนอคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

๗.๒ ผู้เข้ารับการประเมินเสนอความเห็นทางกฎหมายต่อกรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้านบริหาร ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติให้ส่งผลการจัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำรวจพิจารณาประกอบการตรวจสอบ คำร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๗.๓ ผู้เข้ารับการประเมินได้จัดทำบันทึกเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี (ในขณะนั้น) เพื่อส่งความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวไปยังสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อนำไปพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๗.๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับทราบปัญหาที่เกิดจากการออกกฎหมายระดับอนุบัญญติของหน่วยงานของรัฐอันมีผลกระทำต่อสิทธิมนุษยชนเพื่อใช้ประโยชน์ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อันเป็นหน้าที่และบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้บรรลุภารกิจตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

การจัดทำความเห็นเกี่ยวกับทบทวนบัญญติของกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เห็นว่า ทั้งประชาชน หน่วยงานของรัฐ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

๘.๑ การนำเสนอความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกลไกติดตามความเคลื่อนไหวของกฎหมายที่จะนำไปสู่การเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมาย หรือกฎหมาย ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอันเป็นภารกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๒๔๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนทางวิชาการในการกิจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารณรงค์ของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘.๒ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีหลักเกณฑ์ที่ไม่สอดคล้องต่อหลักสิทธิมนุษยชนซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการเสนอแนะมาตรการในการแก้ไขปรับปรุงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๘.๓ สามารถนำผลการศึกษาวิเคราะห์การจัดทำความเห็นทางกฎหมายดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการจัดทำความเห็นทางกฎหมายให้กับเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในกรณีที่เห็นว่าร่างกฎหมาย กฎหมาย กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งทางปกครองได้ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำความเห็นทางกฎหมายในปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนต่อไป

๘.๔ แม้ว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะไม่ได้พิจารณาและมีมติให้ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายตามมาตรา ๒๔๗ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่ได้มีมติให้ส่งความเห็นดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งตรวจสอบ

คำร้องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนสามารถนำข้อมูลจากการจัดทำความเห็นทางกฎหมายของผู้เข้ารับการประเมินไปใช้ประกอบการพิจารณาในจังหวัดปัญหาข้อกฎหมายที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในการตรวจสอบตามหน้าที่และอำนาจ อันอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อไป

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ / ปัญหา / อุปสรรค

จากการดำเนินการจัดทำความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า ความยุ่งยากในการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค มีดังนี้

๙.๑ การศึกษา ค้นคว้า และการจัดทำความเห็นทางกฎหมายต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกฎหมาย เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกิดจากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ รวมถึงแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนเหตุผลในการยกร่างบทบัญญัติ หรือกฎหมาย เท่านั้น อาจทำให้ขาดข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาข้อเท็จจริงสนับสนุนที่ชัดเจน ทำให้ผลการศึกษายังไม่ครอบคลุมหรือครบถ้วนรอบด้าน

๙.๒ การดำเนินการรวบรวมข้อมูล ศึกษา ค้นคว้า และการวิเคราะห์ประเด็นระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทบสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับเหตุผลหรือเจตนาของเรื่อง เนื่องจากผู้เข้ารับการประเมินเป็นเพียงพนักงานคดี (ในขณะนั้น) ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการจัดทำความเห็นเช่นเดียวกับกรณีของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๓ การที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่ง ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน : กรณีการจัดทำความเห็นต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ไปรวมกับคำร้องที่ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยถือว่ามีฐานข้อเท็จจริงมาจากปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย อาจทำให้ข้อเสนอแนะให้แก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชนต้องตกไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด อาทิ คำร้องหลักที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบเป็นคำร้องที่มีข้อเท็จจริงเดียวกับที่ศาลได้พิจารณาอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องมีมติให้棄ติเรื่อง หรือกรณีที่ผู้ร้องอาจขอถอนคำร้อง เป็นต้น ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๘ หรือตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๗ อันส่งผลให้กฎหมายหรือกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ไม่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

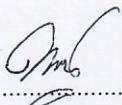
๑๐. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรกำหนดขั้นตอน วิธีการ หรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณากรณีที่มีบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งทางปกครองไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนให้ชัดเจน เพื่อให้การทำหน้าที่ดังกล่าวของเจ้าหน้าที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

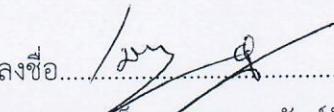
๑๐.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรเสนอคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักกฎหมายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบบรรเบียงบคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ.
๒๕๖๑ เพื่อให้การแสวงหาข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงหน้าที่ในการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูล อันจะส่งผลให้การพิจารณาว่าบบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย กฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครอง กระทบต่อสิทธิมนุษยชนหรือไม่ มีข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนอันจะทำให้
ข้อเสนอของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๑๐.๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรกำหนดการพิจารณาจัดทำ
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเชิงบูรณาการ โดยควรกำหนดให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการ
ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนส่งประเด็นปัญหาที่พบจากการตรวจสอบซึ่งมีสาเหตุมาจากการทบัญญัติของ
กฎหมาย ให้สำนักกฎหมายพิจารณาดำเนินการ อันเป็นการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นระบบ และ
เป็นการแก้ไขที่ต้นตอของปัญหาอันจะส่งผลให้ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะเดียวกันลดลงได้

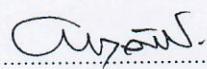
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
 ผู้เสนอผลงาน
 (นายพลวันี สุภาหาร)
 นิติกรปฏิบัติการ
 วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอผลงานข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
เป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
 ผู้ควบคุมดูแลการดำเนินการ
 (นางสาวเบญจวรรณ อนุรักษ์รัชดา)
 นิติกรเชี่ยวชาญ

บังคับบัญชาข้าราชการในกลุ่มงานเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ๑
 วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ลงชื่อ.....
 ผู้บังคับบัญชาและดับสำนัก
 (นายภาณุวัฒน์ ทองสุข)
 ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
 วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ข้อเสนอแนวคิดการปรับปรุงหรือพัฒนางาน

ตำแหน่งประเภทวิชาการ

เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน นายพลภูษ์ ศุภาร

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

๑. ชื่อเรื่อง การพัฒนาแนวทางการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. บทนำ/หลักการและเหตุผล/ความสำคัญของเรื่อง

นับแต่ที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกก็ได้มีการบรรจุแนวคิดเรื่องการรับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเอาไว้ในกฎหมายที่มีสถานะสูงสุดเพื่อประกันว่าหลักการพื้นฐานแห่งระบบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตยจะไม่ถูกรัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจจนกระทั่งต่อสาธารณะแห่งสิทธิและเสรีภาพ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับและการเข้าร่วมเป็นภาคีในกิจกรรมระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) ก็ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้นโดยเป็นสถาบันสิทธิมนุษยชนที่รัฐต้องรับประกันความเป็นอิสระเพื่อให้มีกลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง โดยมีภารกิจหลักในการคุ้มครองและส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน และมีพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นกฎหมายแห่งบทซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะหน่วยงานด้านธุรการที่มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยการรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำการที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้วยการรับคำร้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนเพื่อเสนอต่อกองคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่มีการยื่นคำร้องตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมาย ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยราชการ องค์กรเอกชน หรือองค์การอื่นในด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสนอเรื่องต่อศาล โดยให้มีอำนาจในการเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ การเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่า กฎหมาย คำสั่ง หรือการกระทำการที่อื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับ

ความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และพ้องคิดต่อศาลอุติธรรมแทนผู้เสียหาย เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม อันเป็นบทบาทเพิ่มเติมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในอันที่จะช่วยเหลือให้สิทธิของประชาชนได้รับการเยียวยาด้วยกระบวนการทางศาลได้ง่ายยิ่งขึ้น

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ในมาตรา ๒๔๗ โดยมีได้บัญญัติให้มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครอง และพ้องคิดต่อศาลอุติธรรมแทนผู้เสียหายไว้ อย่างไรก็ตาม ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๒ การดำเนินการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ในมาตรา ๓๗ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา^๑ อันเป็นการกำหนดหน้าที่และอำนาจที่อาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการรับเรื่องร้องเรียน การตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตลอดจนการติดตามมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนไว้แล้วในระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้ เมื่อได้พิจารณาประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใต้และขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ยังไม่มีการกำหนดให้การร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาต่อพนักงานสอบสวนเป็นหน้าที่และอำนาจของสำนัก/หน่วยใดของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โดยที่เงื่อนไขในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา^๒นั้น จะต้องพิจารณาทั้งจากเงื่อนไขตามบทบัญญัติในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเป็นผู้เสียหาย ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย สิทธิของผู้เสียหาย การร้องทุกข์หรือการกล่าวโทษ รวมถึงเงื่อนไขเกี่ยวกับอายุความที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา จึงทำให้มีรายละเอียดที่จะต้องพิจารณาในเนื้อหาค่อนข้างมาก โดยจะต้องพิจารณาถึงกระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของ

^๑ จากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญาและผู้เสียหาย ไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเองได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการ มอบหมายมีอำนาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยให้ถือว่าเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจและสามารถดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา สำหรับการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีความชัดเจนทั้งในเรื่องกระบวนการและในเรื่องของเนื้อหาบางส่วน โดยในเรื่องกระบวนการ มีการกำหนดขั้นตอนการพิจารณาคำขอไว้ใน ข้อ ๓ ของแนวทางปฏิบัติตั้งกล่าว ซึ่งแบ่งแยกออกเป็นสามประเภทคือ ๑) คำขอที่ยื่นเข้ามาก่อนที่การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนจะดำเนินการแล้วเสร็จ ๒) คำขอกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบการรับเรื่องร้องเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ๓) คำขอให้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายโดยมิได้ร้องขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดยในประเภทแรกให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคำร้องแล้วแต่กรณี เป็นผู้ตรวจสอบและข้อเท็จจริงในเบื้องต้น และทำการเห็นเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณา ส่วนในประเภทที่สองและสามนั้น กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบและข้อเท็จจริงเบื้องต้น และทำการเห็นเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อพิจารณาโดยหากเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นตัวผู้เสียหายเอง และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติให้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหาย ก็ให้ดำเนินการมอบอำนาจเป็นหนังสือแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปดำเนินการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนแทนผู้เสียหาย แต่หากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติให้ยกคำขอนั้น ก็ให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งมติให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใต้เงื่อนไขวันนับแต่ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีมติ ในเรื่องของน้ำหน้าได้กำหนดไว้ในข้อ ๒ วรรคสอง โดยขยายความกรณีของ “การไม่อุย្ញในฐานะที่จะร้องทุกข์หรือกล่าวโทษด้วยตนเอง” ให้รวมไปถึงกรณีที่ผู้เสียหายอาจได้รับภัยนตรายอย่างร้ายแรงแก่ชีวิตหรือร่างกายหากดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษด้วยตนเอง อย่างไรก็ได้ ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่า การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในกฎหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งในเรื่องของการพิจารณาว่าคดีความผิดต่อส่วนตัวคดีใด สมควรจะต้องร้องทุกข์ แทนหรือใช้วิธีการกล่าวโทษ และในกรณีเป็นความผิดต่อแผ่นดินคดีใดที่ถือว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจร้องทุกข์แทน และกรณีดังกล่าวสามารถใช้วิธีการกล่าวโทษได้หรือไม่ ทั้งยังต้องพิจารณาจากน้ำหน้าความในบทบัญญัติของมาตรา๓๗ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา....” เป็นเงื่อนไขในอันที่จะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ความเสียก่อนว่า เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เสียก่อน เพียงใด เนื่องจากในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดขั้นตอนการตรวจสอบคำร้องเพื่อพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีคำร้องเรียนดังกล่าวมีมูลในอันที่จะรับไว้

ตรวจสอบต่อไปหรือไม่ ดังนั้น หากเป็นกรณีที่อยู่ระหว่างการพิจารณารับเรื่องหรือไม่นั้น อาจมีปัญหาว่ากรณีจะสามารถร้องทุกข์แทนผู้เสียหายหรือกล่าวโทษได้หรือไม่ เนื่องจากอาจเกิดปัญหาว่ากรณีเป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๓๗ หรือไม่ ปัญหาเหล่านี้ล้วนอยู่ในขอบเขตหน้าที่และอำนาจของสำนักกฎหมายในการเสนอความเห็นด้านกฎหมายในเรื่องและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการปฏิบัติหน้าที่ตาม ข้อ ๑๙ (๕) ของประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้เข้ารับการประเมินจึงมีแนวคิดเพื่อพิจารณาขอเสนอแนวทางสำหรับการร้องทุกข์แทนผู้เสียหายหรือกล่าวโทษในคดีอาญา เพื่อเป็นการพัฒนาด้านการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาต่อไป

๓. หลักวิชาการ/แนวความคิด/ยุทธศาสตร์หน่วยงาน

ผู้เข้ารับการประเมินได้ศึกษาหน้าที่และอำนาจของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในพันธกรณีระหว่างประเทศ บทบัญญัติรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา ประมวลระเบียบการตำรวจนิยม คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๙/๒๕๖๑ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนในคดีอาญา ระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาตามตि�คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านบริหาร ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ หลักการว่าด้วยสถานะและหน้าที่ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน (Paris Principle) กติการะห่วงประเทศไทยว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการร้องทุกข์และกล่าวโทษในประเทศไทย เป็นต้น

๔. บทวิเคราะห์/ข้อเสนอ

การร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาดังนี้ จะต้องพิจารณาทั้งจากเงื่อนไขที่ปรากฏตามบทบัญญัติในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในประมวลกฎหมายวิธิพิจารณาความอาญา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความเป็นผู้เสียหาย ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหาย สิทธิของผู้เสียหาย การร้องทุกข์หรือการกล่าวโทษ เป็นต้น ตลอดจนเงื่อนไขเกี่ยวกับอายุความที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา กล่าวคือ ในเบื้องต้นจะต้องพิจารณาให้ได้เสียก่อนว่ามีการกระทำการผิดกฎหมายหนึ่งฐานใดเกิดขึ้นแล้วหรือไม่ โดยหากเป็นการกระทำการเพียงขั้นตอนการตรวจสอบระเตรียมการยื่นมื่นอาจถือได้ว่าเป็นการความผิด เว้นแต่กฎหมายจะได้บัญญัติ

ไว้เป็นการเฉพาะว่าเป็นความผิดแม้กระทำเพียงขั้นตระเตรียม ประการต่อมาที่จะต้องพิจารณาคือกรณีที่มีการร้องเรียนนั้น ผู้ใดเป็นผู้เสียหาย หรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำผิดกฎหมายได้ฐานหนึ่ง โดยที่ในการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น หากจะให้สอดคล้องกับบทบาทและการกิจในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การร้องทุกข์แทนบุคคลผู้ได้รับความเสียหายนี้จึงจำกัดไว้แต่เพียงบุคคลธรรมดานั้น และประการที่สาม ก็คือ ผู้เสียหายนั้นเป็นผู้เสียหายโดยนิติบัญชี หรือไม่ ซึ่งเป็นหลักการที่เกิดจากการวางแผนบริหารฐานของศาลฎีกาว่า ผู้เสียหายนั้นจะต้องไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดนั้นด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงประเด็นนี้จะพบว่า ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีกล่าวอ้างว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่นั้น การคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจะจำกัดไว้แต่บุคคลที่ไม่มีส่วนในการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้วย จนทำให้เกิดปัญหาจากความย้อนแย้งกันระหว่างหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการนำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาหลักการเป็นผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายในคดีอาญาที่มีหลักการว่า หากผู้เสียหายที่แท้จริงไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิติบัญชีแล้ว ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ ก็จะไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายที่แท้จริงไปด้วย ทำให้เกิดปัญหาว่าผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะร้องทุกข์เองได้มีอาจเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

นอกจากนี้ยังมีประเด็นในอันที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในบทบัญญัติของ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่การละเมิดสิทธิมนุษยชนเรื่องใดเป็นความผิดอาญา....” นั้น อาจตีความได้ว่า จะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ความเสียก่อนว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เสียก่อน เนื่องจากในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดขั้นตอนการตรวจสอบคำร้องเพื่อพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีคำร้องเรียนดังกล่าวมีมูลในอันที่จะรับไว้ตรวจสอบต่อไปหรือไม่ ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว หากเป็นกรณีที่การกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่และเป็นความผิดอาญาที่ไม่ได้ระบุอย่างเดียว ตามมาตรา ๓๗ ดังกล่าวว่าทำให้อาจร้องทุกข์หรือกล่าวโทษได้โดยไม่ต้องรอให้กระบวนการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสร็จสิ้นเสียก่อน เช่นกรณีเรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการพิจารณารับเรื่อง กรณีอาจมีปัญหาทางกฎหมายว่าเป็นไปตามที่กำหนดในบทบัญญัติมาตรา ๓๗ หรือไม่ โดยผู้เข้ารับการประเมินจะได้วิเคราะห์โดยละเอียดต่อไป

ผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า แนวปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาตามมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังมีได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในกฎหมายที่กำหนดไว้ ทั้งในเรื่องของการพิจารณาว่าคดีความผิดต่อส่วนตัวใด สมควรจะต้องร้องทุกข์แทนหรือใช้วิธีการกล่าวโทษ และในกรณีเป็นความผิดต่อแผ่นดินคดีใดที่ถือว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจร้องทุกข์แทน และกรณีดังกล่าวสามารถใช้วิธีการกล่าวโทษได้หรือไม่ หากแต่เป็นเพียงแนวทางในภาพรวมของขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นกรอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามแนวทางดังกล่าวเท่านั้น แต่ในส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังคงเป็นไปตามคุลพินิจและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทำให้รายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอน กระบวนการ และระยะเวลาที่สมควรจะต้องใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามได้อย่างชัดเจน และเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาเป็นไปในทางเดียวกัน ผู้เข้ารับการประเมินมีแนวคิดในการพัฒนาแนวทางการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ กำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการ และระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่สมควรร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหาย อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแนวทางการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้รองทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา

๕. แผนงาน/แนวทางการดำเนินการ

จากบทวิเคราะห์และข้อเสนอข้างต้น ผู้เข้ารับการประเมินเห็นว่า ควรกำหนดแนวทางการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ศึกษาหน้าที่และอำนาจของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เกี่ยวกับบทบาทหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

- (๒) ศึกษาถึงการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และแนวคิดว่าด้วยสิทธิในกระบวนการยุติธรรม และการเข้าถึงการเยียวยาความเสียหายจากแนวคิดหรือหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

- (๓) ศึกษาและร่วบรวมหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษในคดีอาญา
- (๔) ศึกษาและร่วบรวมกฎหมาย ระเบียบ ที่นำมาพิจารณาปรับใช้กับการดำเนินการ
- (๕) ศึกษาและวิเคราะห์แนวปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๖) ศึกษาหน้าที่และอำนาจ และลักษณะงานของหน่วยงานในสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องและส่วนราชการอื่น เพื่อกำหนดแนวทางและหน้าที่ในการร้องทุกข์กล่าวโทษแทนผู้เสียหายได้เหมาะสม

๗) รวบรวมสถิติการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายนับแต่ที่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘) จัดทำผังขั้นตอนการพิจารณาคำร้องที่สมควรร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายที่ไม่อยู่ในฐานะจะร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง และขั้นตอนการพิจารณาคำขอให้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทน

๙) จัดทำแนวทางหรือคู่มือในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาคำร้องหรือคำขอให้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาได้ทราบลึกล้ำหมาย ระเบียบ รวมถึงหลักการ แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ สำนักกฎหมายในฐานะหน่วยที่มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอความเห็นด้านกฎหมายในเรื่องและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการปฏิบัติหน้าที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานทั้งการร้องทุกข์และการกล่าวโทษแทนผู้เสียหายทั้งในและข้าง外ของการปฏิบัติงาน และในและข้าง外ของปัญหาข้อกฎหมาย อันจะนำไปสู่แนวทางการดำเนินการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และสร้างองค์ความรู้ให้กับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในฐานะหน่วยงานธุรการที่จะช่วยเหลือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

๖.๓ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีแนวทางและคู่มือการดำเนินการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

๖.๔ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาคำร้องหรือคำขอให้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้ร้องหรือผู้เสียหามีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมาย อันนำไปสู่ความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้รับการเยียวยาโดยกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิผล

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๗.๑ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาคำร้องที่ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือคำขอให้ร้องทุกข์กล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา มีความรู้ในกฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำมาปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีความรู้ในหลักกฎหมาย แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๗.๒ สำนักกฎหมายมีการนำแนวปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาไปปรับปรุง รวมถึงได้มีการกำหนดขั้นตอนการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริงในเบื้องต้นเพื่อให้ได้รายละเอียดและพฤติกรรมที่จำเป็นในการจัดทำคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกคนสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

๗.๓ สำนักกฎหมายสามารถวิเคราะห์และจำแนกขั้นตอนการทำงานในแต่ละส่วนตลอดสายการพิจารณาคำร้องที่ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือคำขอให้ร้องทุกข์แทนผู้เสียหาย ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนเพื่อนำมาปรับปรุงระบบการทำงานให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

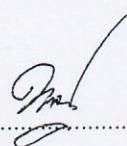
๗.๔ มีคู่มือการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยรวมทั้งผังขั้นตอน ระยะเวลาการทำงาน และตัวอย่างในประเด็นต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

๘. เงื่อนไขความสำเร็จและอื่น ๆ

๘.๑ มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาเพื่อให้การคุ้มครองเชิงพาณิชย์เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสอดคล้องกับเจตนากรณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีการมอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจนโดยการเสนอแก่ไปรษณีย์ภาคคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้สำนักกฎหมายมีหน้าที่และอำนาจในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญา

๘.๓ มีการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแทนผู้เสียหายในคดีอาญาเพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะความรู้อย่างต่อเนื่อง

ลงชื่อ..... ผู้เสนอผลงาน

(นายพลันธุ์ ศุภารา)

ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓